

Statens Tjenere her i Landet staa i en uafhængig politisk Stilling. Jeg tror altsaa ikke, man bør sige, at der nødvendigt skal finde et Lidsforhold Sted til Regjeringen, for at man skal kunne bevilge en vis Lønningsforhøjelse eller rettere et Dyrtidstillæg til Statens Embedsmænd. Hvis jeg erkendte en saadan Nødvendighed, kunde jeg ganske vist ikke fortænte Mange i denne Sal i, at de ikke ville fremme den foreliggende Lov. Var der her Tale om den Lønningsrevision, der skal finde Sted hvert 5te eller 10de Aar — det være nu, som det vil — kunde jeg forstaa, at man sagde: Nei, vi ville ikke revidere; men det er jo kun et Dyrtidstillæg, hvorefter der er Tale, og det gaar med det som med de Forhold, der møde i en Pengetrise og deslige, at det aldrig lader sig forudsige, naar det er fornødent at træde hjælpende til. I den Afhandling, der er omdelt til os, staaer der vistnok ganske rigtigt, at Pengene i 1873 have 20 pCt. mindre Kjøbeevne end i Gjennemsnit fra 1867—70. Dette har jo været Motivet til, at man er fremkommen med Forslag til et Dyrtidstillæg, og jeg for mit Vedkommende skal være villig til at stemme for et saadant Tillæg. Naar man som Motiv for at afvise Sagen paaberører sig Lovforslagets Affattelse m. v., skal jeg dertil sige, at jeg paa ingen Maade vil forpligte mig til at acceptere Lovforslaget som det foreligger; men jeg mener dog, at det, hvorpaa det kommer an ved et Lovforslag, er, at man undersøger det, og det viser sig ogsaa, at Folkethinget sandelig ikke er saa bange for at gjøre Forandringer, Noget, som jeg ogsaa i væsentlig Grad kan være med til at gjøre hvad det foreliggende Forslag angaar. Det forekommer mig, at det ærede Medlem fra Ringsted sagde, at han nødig vilde medvirke til, at Noget skulde nærme sig til det Standpunkt, at den ligefremme materielle Excitens blev vanskelig; men det maa den dog siges at blive med en Stigning af 20 pCt. i Udgifterne til Livets Fornødenheder, saa meget mere som mange smaa Bestillingsmænd allerede dengang de nuværende Lønninger bleve ansatte kun fik saa meget, at de kunde leve fra Haanden i Munden. Det forekommer mig — men jeg er ikke ganske vis paa, at jeg hørte rigtigt — at det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) til en vis Grad erkendte, et en Lønningsforhøjelse kunde være nødvendig, i alt Fald for visse Klasser af Embeds- og Bestillingsmænd. Jeg skal i den Anledning sige, at jeg betragter det som ligegyldigt, fra hvilken Side Forslag til Lønningsforhøjelse fremkommer. Fremkom det fra den Side, hvortil det ærede Medlem hører, skulde det være mig en Fornøjelse at stemme for det. Paa den anden Side kan jeg, som sagt, ikke se, at Statens Embedsmænd ere stillede i et saadan Uafhængighedsforhold til Regjeringen, at de ere dennes Tjenere, om de end skulde lystre den nuværende Regjering saavel som enhver anden Regjering, og naar der derfor er Tale om at give

dem et Dyrtidstillæg, skal man virkelig ikke gjøre det for Regjeringens, men for deres egen Skyld. Som det allerede er blevet sagt, udsætter man sig let ved den modsatte Fremgangsmaade for at ramme dem, man ikke sigter paa. Hvis det utænkelige Tilfælde skulde indtræde, at Regjeringen ikke vilde foreslaa nogen Lønningsforhøjelse, medens Rigsdagen fandt det betimeligt at give en saadan, mener jeg, det var Rigsdagens Pligt at fremtvinge den. Derfor forekommer det mig overordenlig vanskeligt at styde denne Sag fra sig uden en Undersøgelse, naar man dog maa erkende, at Betimeligheds spørgsmaalet er tilstede, og det i temmelig stort Omfang, for hele Klasser af Statsembeds- og Bestillingsmænd. Man kan sige, at nogle af disse ere saaledes stillede, at de nok kunne eksistere foruden Dyrtidstillæg; det er ganske rigtigt, men der kan ogsaa være Nogle, som ere saaledes stillede, at de ikke kunne eksistere foruden det, eller som dog ikke kunne eksistere paa en anstændig Maade — og det ønske vi dog Alle, at de skulle — uden at der gjøres Noget for dem. Det forekommer mig derfor, at det aldrig kan være rigtigt at afvise denne Sag ved en Dagsorden. Jeg beklager ikke saa lidt, at man ikke kan komme ind paa Sagens Realitet. Der er faldet forfælskelige Ytringer om Sædillæg, og det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Jønger) søgte at godtgjøre, at der, selv om man havde beholdt Sædomsfrivningen, ikke vilde være vundet Noget, men at Lovforslaget alligenel vilde være kommet frem. Dette kan jeg ikke ganske erkende. Det ærede Medlem tilføiede rigtignok: „Saaledes som Sædillæget var fastsat tidligere“, nemlig med et bestemt Maximum saaledes, at Byggen kun maatte regnes til 6 Rd. pr. Rd.; men hvis vi havde antaget det Princip at lade en vis Del af Lønningen følge Sæbpriserne uden den tidligere Begrænsning, som jo var aldeles vilkaarlig, havde man ganske vist nu staaet saaledes, at man ikke havde behøvet at komme med Krav af den foreliggende Slags. Jeg kan nogenlunde forstaa, at Folkethinget i sin Tid har stemt imod Sædomsfrivningen, idet Thinget derved oftere kunde faae Lønningsforholdene i sin Haand; men jeg kan mindre forstaa, at Regjeringen — jeg taler om Regjeringen i Almindelighed og retter ikke nogen Bebrejdelse imod Noget — ikke stærkere har holdt paa varierende Lønninger. Forsaavidt man vil anføre, at Lønningen efter Sæd tidligere dog kun kunde stige til et vist Maximum, har jeg allerede bemærket, at man dog vistnok let vilde have kunnet slippe af med denne stringerende Bestemmelse, naar det havde vist sig nødvendigt. Jeg beklager, som sagt, at det ikke er tilladt her at komme ind paa Sagens Realitet; men jeg haaber dog, at den ærede Formand vil tillade mig at nævne en enkelt Ting; jeg skal ikke fordybe mig videre deri. Det, jeg vil udtale, er, at jeg i Forslaget favner en meget talrig Klasse Be-